

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 3. september 2018
Sagsnummer: 2018-320

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om forslag til gennemførelsesretsafgørelse, der autoriserer fravigelse af visse betingelser knyttet til den grønne betaling for ansøgningsåret 2018 i Belgien, Danmark, Tyskland, Irland, Frankrig, Letland, Litauen, Nederlandene og Sverige (komité sag).

Forslaget forventes sendt til skriftlig afstemning den 7. september 2018.

Forslaget ventes ikke i sig selv at have betydning for beskyttelsesniveauet.

Regeringen agter at støtte forslaget.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Den 1. september 2018
MFVM 618

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til gennemførselsretsafgørelse, der autoriserer fravigelse af visse betingelser knyttet til den grønne betaling for ansøgningsåret 2018 i Belgien, Danmark, Tyskland, Irland, Frankrig, Letland, Litauen, Nederlandene og Sverige (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen forventes at fremsætte forslag til gennemførselsretsakt, der grundet tørke autoriserer fravigelse af visse betingelser knyttet til den grønne betaling for ansøgningsåret 2018 i Belgien, Danmark, Tyskland, Irland, Frankrig, Letland, Litauen, Nederlandene og Sverige (komitésag). Ifølge det forventede forslag lempes visse betingelser knyttet til kravet om miljøfokusområder (MFO) i 2018 som følge af tørke i visse medlemsstater, samt kraftig nedbør i Frankrig. Forslaget indeholder for disse medlemsstater en undtagelse, så arealer med efterafgrøder eller grønt plantedække kan etableres i renbestand af græsafgrøder og må omfatte arealer med græs og andet grønfoder, som er tilsået i efteråret med henblik på høst eller afgræsning (det vil sige næste års hovedafgrøde). Forslaget indeholder endvidere for disse medlemsstater en undtagelse, hvorefter der kan ske en afkortning af perioden, hvor arealer med efterafgrøder eller grønt plantedække skal opretholdes på arealet, forudsat der på arealet efterfølgende etableres en vinterafgrøde. Endvidere får Frankrig mulighed for at tillade, at arealer med brak som miljøfokusområde anvendes til afgræsning eller høst til produktionsmæssigt formål i 2018. En mulighed visse medlemsstater, herunder Danmark, allerede har fået. Forslaget ventes ikke i sig selv at have betydning for beskyttelsesniveauet. Forslaget forventes sendt til skriftlig afstemning den 7. september 2018. Regeringen agter at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremsætte forslag til gennemførselsretsafgørelse, der autoriserer fravigelse af visse betingelser knyttet til den grønne betaling for ansøgningsåret 2018 i Belgien, Danmark, Tyskland, Irland, Frankrig, Letland, Litauen, Nederlandene og Sverige.

Forslaget ventes fremsat med hjemmel i artikel 69 stk. 1 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 om fastlæggelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordningen inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik.

Forslag fremsat med denne hjemmel behandles i undersøgelsesprocedure i komitéen for Direkte Betalinger. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget.

Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget/inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget.

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes sendt til skriftlig afstemning med frist den 7. september 2018.

Formål og indhold

Forslaget ventes fremsat med hjemmel i artikel 69 stk. 1 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 om fastlæggelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordningen inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik. Herefter kan Kommissionen vedtage gennemførelsesretsakter vedrørende foranstaltninger, der er nødvendige og begrundede i akutte situationer. Sådanne gennemførelsesretsakter kan kun fravige bestemmelserne i forordningen i et omfang og tidsrum, der er strengt nødvendigt.

Det forventede forslag er nyeste element af en tørkepakke, som Kommissionen har fremsat i 2018 for at afhjælpe medlemsstaterne med de særlige vejrforhold, som store dele af Europa har været underlagt, herunder tørke. Kommissionen har således allerede tilladt, at en række medlemsstater, herunder Danmark, gives mulighed for i 2018 at anvende brakarealer under den grønne betaling til produktionsmæssigt formål, med henblik på at afhjælpe fodermangel til husdyr. I det forventede forslag vil Frankrig få tilsvarende mulighed for at anvende denne mulighed i 2018, da de har haft store udfordringer med kraftig nedbør i forsommeren efterfulgt af tørke.

Ifølge det forventede forslag vil der ske yderligere lempelser af visse betingelser knyttet til den grønne betaling i 2018 med henblik på at kunne anvende flere arealer under den grønne betaling til foder. Belgien, Danmark, Tyskland, Irland, Frankrig, Letland, Litauen, Nederlandene og Sverige får således mulighed for at tillade, at MFO-efterafgrøder ikke etableres i blandinger, men i renbestand af græs og andet grøntfoder, og må omfatte arealer med græs og andet grønfoder, som er tilsået i efteråret med henblik på høst eller afgræsning (det vil sige næste års hovedafgrøde). Lempelserne vil kunne anvendes i områder, hvor der er tørkeberørte landbrugsdyr, og områder der i 2018 i Frankrig er påvirket af kraftig nedbør.

For at undgå at en eventuel sen såning af MFO-efterafgrøder medfører forsinket såning af den efterfølgende vinterafgrøde, gives disse medlemsstater mulighed for at afkorte en 8-uger periode, hvor arealer med MFO-efterafgrøder eller grønt plantedække minimum skal opretholdes på arealet, forudsat der på arealet efterfølgende etableres en vinterafgrøde. Lempelsen vil kunne anvendes af landbrugere, hvis arealer er placeret i områder, der af medlemsstaten er udpeget som påvirket af tørke i 2018, og områder der i 2018 i Frankrig er påvirket af kraftig nedbør.

Forslaget ventes vedtaget af Kommissionen den 21. september 2018 og meddelt de respektive medlemsstater omfattet af undtagelsen direkte.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Konsekvenser

Gennemførelse af forslaget i Danmark vil indebære udstedelse af en bekendtgørelse, som fastlægger de nærmere betingelser for anvendelsen af ordningen. Forslaget forventes at medføre økonomiske lettelser for de berørte landmænd.

Forslaget ventes ikke i sig selv at have betydning for beskyttelsesniveauet, idet det afhænger af, hvordan det udmøntes i medlemsstaterne.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2 udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer anfører, at sommerens tørke har givet store udfordringer i dansk landbrug, som kommer til at mærkes langt ind i 2019. En af de helt store udfordringer er ifølge Landbrug & Fødevarer at skaffe grovfoder i husdyrproduktionen, hvorfor organisationen flere gange har appelleret til, at der gøres så meget som muligt for at give mulighed for at skaffe foder til dyrene. Landbrug & Fødevarer ser derfor meget positivt på, at Kommissionen nu giver mulighed for, at MFO efterafgrødeblandinger, der etableres efter høst, kan bestå udelukkende af græs og andet grøntfoder (idet der dispenseres fra blandingskravet), og at disse afgrøder må fortsætte som næste års hovedafgrøde. Landbrug & Fødevarer har ønsket dette gennem længere tid for at hjælpe på fodersituationen. Landbrug & Fødevarer bemærker, at det er vigtigt, at den nye mulighed bliver implementeret i Danmark så hurtigt som overhovedet muligt, da fristen for etablering af efterafgrøder er fremskreden.

Landbrug & Fødevarer bemærker endvidere, at det er vigtigt, at isåning af rug eller andre kornafgrøder i efterafgrøden også tillades, da det kan være med til at hæve foderværdien til næste år. Kornet vil typisk blive høstet som grønkorn, og kan derfor uden problemer betragtes som grøntfoder ifølge Landbrug & Fødevarer. Desuden vil det hæve foderværdien af græsudlægget markant, hvis det tillades at iså kløver i udlægget.

Landbrug & Fødevarer understreger, at det er ekstremt vigtigt, at muligheden for at afkorte 8-ugers perioden for MFO-efterafgrøder, hvis efterafgrødearealet efterfølges af en vinterafgrøde, implementeres og anvendes i Danmark. Denne ordning vil give mulighed for, at danske landmænd kan etablere flere vinterafgrøder, som vil være mere robuste og vil give et højere udbytte end vårafgrøder. Ordningen har et stort potentiale ifølge Landbrug & Fødevarer, og kan hjælpe med at sikre, at landmændene bliver mere økonomisk robuste til næste år.

Generelt appellerer Landbrug & Fødevarer til, at efterårets kontrol tager hensyn til den meget svære situation, som danske landmænd står i efter sommerens tørke. Til sidst nævner Landbrug & Fødevarer, at det er meget vigtigt med en lynhurtig implementering og udmelding om de nye muligheder, da det ellers vil være for sent for danske landmænd at udnytte dem.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de andre medlemsstater vil støtte forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen agter at støtte forslaget. Regeringen arbejder for, at tidligere undtagelser til eksisterende regelsæt, som Kommissionen har givet i forbindelse med de særlige vejrforhold i 2018, skal omfatte alle medlemsstater i lignende situation.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Der er tidligere oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 4. juli 2018 om fravigelse af visse betingelser knyttet til den grønne betaling.